

CĂLINA JUGASTRU

DREPT CIVIL. OBLIGAȚIILE

Editura
Hamangiu
2023

CUPRINS

PARTEA I. CONSIDERAȚII PRIVIND OBLIGAȚIILE CIVILE	1
Capitolul 1. Precizări terminologice. Noțiunea și structura obligației civile	1
<i>Secțiunea 1. Noțiunea și evoluția obligației civile</i>	1
§1. Noțiune	1
§2. Scurtă privire istorică	2
<i>Secțiunea a 2-a. Elementele raportului obligațional</i>	3
Capitolul 2. Clasificarea obligațiilor	6
<i>Secțiunea 1. Obligații născute din acte juridice, obligații născute din fapte juridice</i>	6
<i>Secțiunea a 2-a. Obligații de mijloace, obligații de rezultat</i>	6
<i>Secțiunea a 3-a. Obligații de a da, obligații de a face, obligații de a nu face</i>	9
<i>Secțiunea a 4-a. Obligații obișnuite, obligații reale, obligații opozabile terților</i>	10
<i>Secțiunea a 5-a. Obligații civile, obligații naturale</i>	12
Capitolul 3. Izvoarele obligațiilor	13
<i>Secțiunea 1. Scurte considerații istorice</i>	13
<i>Secțiunea a 2-a. Reglementarea actuală</i>	14
PARTEA A II-A. ACTUL JURIDIC CIVIL – IZVOR DE OBLIGAȚII	15
Capitolul 1. Contractul civil	15
<i>Secțiunea 1. Noțiunea de contract civil. Clasificări</i>	15
§1. Contractul – izvor de obligații	15
1.1. Definiția contractului în Codul civil român	15
1.2. Contractul de consum	16
1.3. Contractul civil	16
1.4. Aspecte privind libertatea contractuală	17
§2. Privire istorică asupra evoluției instituției contractului	19
2.1. Dreptul contractual roman	19
2.2. Dreptul medieval al contractelor	20
2.3. Contractele în dreptul modern	20
§3. Clasificarea contractelor civile	21
3.1. Contracte sinalagmatice (bilaterale), contracte unilaterale – art. 1.171 C. civ.	21
3.1.1. Noțiune	21
3.1.2. Contractele sinalagmatice imperfecte	22
3.1.3. Interesul clasificării	23

3.2. Contracte cu titlu oneros, contracte cu titlu gratuit	
(art. 1.172 C. civ.)	24
3.2.1. Noțiune și reglementare	24
3.2.2. Interesul clasificării contractelor în contracte cu titlu oneros și contracte cu titlu gratuit	24
3.3. Contracte comutative, contracte aleatorii (art. 1.173 C. civ.)	25
3.3.1. Noțiune și reglementare	25
3.3.2. Interesul clasificării	26
3.4. Liberalități și contracte dezinteresate	26
3.4.1. Noțiune	26
3.4.2. Interesul clasificării	27
3.5. Contracte consensuale, contracte solemne, contracte reale	
(art. 1.174 C. civ.)	27
3.5.1. Noțiune și reglementare	27
3.5.2. Interesul clasificării	30
3.6. Contracte cu executare imediată, contracte cu executare succesivă	30
3.6.1. Noțiune	30
3.6.2. Interesul clasificării	31
3.7. Contracte numite, contracte nenumite (art. 1.168 C. civ.)	31
3.7.1. Noțiune și reglementare	31
3.7.2. Interesul clasificării	32
3.8. Contracte negociate, contracte de adeziune, contracte forțate	32
3.8.1. Noțiune	32
3.8.2. Interesul clasificării	34
<i>Secțiunea a 2-a. Încheierea contractului</i>	35
§1. Oferta	35
1.1. Noțiune. Condițiile ofertei de a contracta	35
1.2. Forța obligatorie a ofertei	37
1.2.1. Reglementarea Codului civil	37
1.2.2. Teorii privind natura juridică a ofertei de a contracta	38
1.2.2.1. Teoria ofertei – act juridic unilateral, izvor de obligații	38
1.2.2.2. Teoria antecontractului	39
1.2.2.3. Teoria răspunderii civile delictuale	39
§2. Acceptarea	40
2.1. Noțiune, condiții	40
2.2. Formele acceptării	40
2.3. Oferta și antecontractul	41
2.3.1. Oferta și promisiunea sinalagmatică de a contracta	41
2.3.2. Oferta și antecontractul unilateral	42
2.4. Convenția de <i>porte-fort</i> și oferta	43
§3. Momentul și locul încheierii contractului	43
3.1. Momentul încheierii contractului	43

3.2. Locul încheierii contractului	45
<i>Secțiunea a 3-a. Efectele generale ale contractului civil</i>	46
§1. Privire asupra principiilor care guvernează efectele contractului civil	46
§2. Principiul forței obligatorii a contractului civil	46
2.1. Noțiune, sediul materiei	46
2.2. Excepții de la principiul forței obligatorii a contractului	47
2.3. Precizări în raport cu forța obligatorie a contractului	47
2.3.1. Forța obligatorie în raport cu părțile contractante	47
2.4. Forța obligatorie în raport cu instanța de judecată. Problema impreviziunii	50
2.4.1. Revizuirea convențională a contractului	50
2.4.1.1. Nominalismul monetar	50
2.4.2. Mecanisme de revizuire convențională	53
2.4.3. Impreviziunea contractuală	55
2.4.3.1. Definiție, condiții	55
2.4.3.2. Efectele impreviziunii	56
§3. Principiul relativității efectelor contractului civil	57
3.1. Semnificația principiului. Părți, terți, avânzi-cauză	57
3.2. Excepțiile de la relativitatea efectelor contractului	59
3.2.1. Excepțiile aparente de la relativitatea efectelor contractului	59
3.2.1.1. Promisiunea faptei altuia (convenția de porte-fort)	59
3.2.1.1.1. Sediul materiei	59
3.2.1.1.2. Noțiune. Formele promisiunii faptei altuia	60
3.2.1.1.3. Aplicații ale convenției de porte-fort	60
3.2.1.1.4. Obiectul contractului de porte-fort	60
3.2.1.1.5. Efectele promisiunii pentru altul	61
3.2.1.2. Acordurile colective	62
3.2.1.3. Acțiunile directe	62
3.2.1.4. Reprezentarea	63
3.2.1.4.1. Noțiune. Izvoarele reprezentării	63
3.2.1.4.2. Condițiile și efectele reprezentării	63
3.2.1.4.3. Ratificarea	64
3.2.2. Excepții reale de la relativitatea efectelor contractului.	
Stipulația pentru altul – excepție veritabilă de la principiul relativității efectelor contractului	65
3.2.2.1. Privire istorică asupra contractului în favoarea unei terțe persoane	65
3.2.2.2. Noțiune	66
3.2.2.3. Reglementare, aplicații practice	66
3.2.2.4. Natura juridică	66
3.2.2.5. Condițiile contractului în favoarea unei terțe persoane	67
3.2.2.6. Efectele stipulației pentru altul	68

§4. Principiul opozabilității efectelor contractului civil	69
4.1. Opozabilitate și relativitate	69
4.2. Simulația	70
4.2.1. Precizări terminologice. Natura simulației	70
4.2.2. Condițiile de valabilitate ale simulației	71
4.2.3. Formele simulației. Delimitări	72
4.2.4. Simulația prin interpunere de persoane și mandatul fără reprezentare	73
4.2.5. Efectele simulației	74
4.2.6. Considerații privind acțiunea în simulație	75
4.2.7. Acțiunea în simulație și acțiunea oblică (subrogatorie)	77
4.2.8. Acțiunea în simulație și acțiunea revocatorie (pauliană)	77
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele speciale ale contractelor sinalagmatice</i>	77
§1. Excepția de neexecutare (<i>exceptio non adimpleti contractus</i>)	78
1.1. Noțiune, reglementare	78
1.2. Fundament	79
1.3. Condiții	79
1.3.1. Condiții care privesc obligațiile contractuale	79
1.3.2. Condiția privind invocarea excepției de neexecutare	80
1.4. Efecte	81
§2. Rezoluțiunea, rezilierea și reducerea prestațiilor	81
2.1. Noțiune. Reglementare	81
2.2. Fundament	82
2.2.1. Codul civil de la 1865	82
2.2.2. Reglementarea actuală	83
2.3. Rezoluțiunea judiciară	83
2.4. Rezoluțiunea unilaterală	85
2.4.1. Reglementare, definiție	85
2.4.2. Condițiile rezoluțiunii unilaterale	85
2.5. Rezoluțiunea convențională	86
2.6. Efectele rezoluțiunii	88
2.7. Rezoluțiunea și nulitatea contractului	89
2.8. Rezilierea contractelor sinalagmatice	89
2.9. Reducerea prestațiilor	89
§3. Riscul contractului	90
3.1. Noțiune. Reglementare	90
3.2. Imposibilitatea de executare	91
3.3. Riscul în contractele translativ de proprietate	91
Capitolul 2. Actul juridic unilateral de drept civil	92
<i>Secțiunea 1. Actul unilateral în Codul civil – „dispoziții generale”</i>	92
§1. Noțiune, terminologie, clasificări. Regim juridic	92
1.1. Noțiune	92

1.2. Aspecte terminologice	94
1.2.1. Autor – parte	94
1.2.2. Aspecte de sinonimie	96
1.2.3. Act unilateral, contract unilateral	96
1.2.4. Scurt traseu istoric privind actul unilateral	97
1.3. Clasificări și grupări ale actelor juridice unilaterale	98
1.4. Regimul juridic al actului unilateral	99
1.4.1. Condiții de fond	100
1.4.2. Condiții de formă	104
1.4.3. Efectele actului juridic unilateral	105
1.5. Actele unilaterale supuse comunicării	108
§2. Repere privind actele juridice unilaterale – sursă de obligații	109
2.1. Promisiunea unilaterală	109
2.2. Promisiunea publică de recompensă	111
2.2.1. Noțiune, trăsături, natură juridică	111
2.2.2. Revocarea promisiunii publice de recompensă	115
PARTEA A III-A. FAPTELE JURIDICE LICITE – SURSE OBLIGAȚIONALE	117
Capitolul 1. Gestiunea de afaceri	117
<i>Secțiunea 1. Noțiune</i>	117
<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile gestiunii de afaceri</i>	118
§1. Gerarea intereselor altei persoane	118
1.1. Conținutul gestiunii de afaceri	118
1.2. Inițiativa gerantului	119
§2. Intenția de a gera interesele altuia	122
§3. Oportunitatea gestiunii	124
§4. Imposibilitatea, pentru gerat, de a se ocupa de propriile afaceri	126
<i>Secțiunea a 3-a. Obligațiile gerantului</i>	127
§1. Obligația de înștiințare	127
§2. Continuarea gestiunii	127
§3. Diligența datorată de gerant	128
§4. Obligația de a da socoteală	128
<i>Secțiunea a 4-a. Gestiune fără reprezentare, gestiune cu reprezentare</i>	129
<i>Secțiunea a 5-a. Obligațiile geratului</i>	130
§1. Rambursarea cheltuielilor	130
1.1. Categorii de cheltuieli rambursabile	130
1.2. Împotrivirea beneficiarului gestiunii	130
1.3. Gestiunea inoportună	131
§2. Repararea prejudiciului	131
§3. Executarea obligațiilor generate în numele ori în beneficiul său	
[art. 1.337 alin. (2)]	132

<i>Secțiunea a 6-a. Indemnizarea gerantului</i>	132
<i>Secțiunea a 7-a. Ratificarea gestiunii</i>	134
Capitolul 2. Plata nedatorată	135
<i>Secțiunea 1. Noțiune</i>	135
<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile plății nedatorate</i>	136
§1. Efectuarea unei plăți	136
§2. Intenția de a stinge o datorie	136
§3. Absența datoriei	136
§4. Eroarea	137
<i>Secțiunea a 3-a. Situații în care nu este plată nedatorată</i>	138
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele plății nedatorate</i>	139
§1. Acțiunea în restituire	139
§2. Problema prestațiilor executate în temeiul unui act juridic nul	139
§3. Plata primită cu bună-credință de creditor	140
§4. Restituirea plății anticipate	141
4.1. Noțiune	141
4.2. Reguli aplicabile restituirii	142
4.2.1. Restituirea plății nedatorate	142
4.2.2. Deteriorarea sau scăderea de valoare a bunului	143
Capitolul 3. Îmbogățirea fără justă cauză	144
<i>Secțiunea 1. Noțiune</i>	144
<i>Secțiunea a 2-a. Condiții. Efecte</i>	145
§1. Condițiile îmbogățirii fără justă cauză	145
§2. Efectele îmbogățirii fără just temei	147
2.1. <i>Actio de in rem verso</i>	147
2.2. Îmbogățirea justificată	148
2.3. Condițiile restituirii	149
2.4. Caracterul subsidiar	150
PARTEA A IV-A. RĂSPUNDEREA CIVILĂ	153
Capitolul 1. Coordonatele generale ale răspunderii civile	153
<i>Secțiunea 1. Răspunderea civilă – noțiune, forme</i>	153
§1. Preliminarii	153
1.1. Noțiunea răspunderii civile	153
1.2. Formele răspunderii civile	154
§2. Unitate/dualitate în răspunderea civilă	155
§3. Dreptul de opțiune	158
§4. Răspunderea civilă a profesioniștilor	160
§5. Obligațiile necontractuale în dreptul internațional privat	161

<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile răspunderii civile delictuale (extracontractuale)</i>	163
§1. Fapta ilicită	163
1.1. Reglementare	163
1.2. Noțiuni	164
1.3. Caracteristici	165
1.4. Autonomie	165
§2. Prejudiciul	166
2.1. Noțiuni	166
2.2. Aspecte privind regimurile speciale de indemnizare	166
2.2.1. Prevederile Codului civil român	166
2.2.2. Pagubele generate de produsele cu defecte	168
2.2.2.1. Domeniul de aplicare a Legii nr. 240/2004	168
2.2.2.2. Temeiul răspunderii pentru prejudiciu	169
2.2.2.3. Condițiile acțiunii în reparație. Prejudicii reparabile	169
2.2.2.4. Situații în care prejudiciul nu va fi reparat	170
2.2.3. Daunele nucleare	171
2.2.3.1. Cadrul normativ	171
2.2.3.2. Prejudiciile pentru care intervine răspunderea	172
2.2.3.3. Persoane responsabile. Cazurile în care nu se răspunde pentru prejudiciu	173
2.2.4. Prejudiciul ecologic	173
2.2.4.1. Definiții în legislația specială	173
2.2.4.2. Fundamentul răspunderii pentru daune ecologice	174
2.2.4.3. Repararea prejudiciului ecologic	174
2.2.5. Prejudiciile cauzate prin erori judiciare	175
2.2.6. Prejudiciile cauzate prin acte administrative ilicite ale autorităților publice	176
§3. Cauzalitatea	177
3.1. Definiție. Reglementare	177
3.2. Prejudiciul generat de un complex de împrejurări	178
§4. Vinovăția	179
4.1. Noțiuni. Terminologia noului Cod civil	179
4.2. Elementele vinovăției	180
4.3. Formele vinovăției civile	181
4.4. Gradele culpei	181
4.5. Criterii particulare de apreciere a vinovăției în Codul civil	182
4.6. Vinovăția în cazul profesioniștilor	183
Capitolul 2. Formele răspunderii civile delictuale	185
<i>Secțiunea 1. Răspunderea pentru fapta proprie a persoanei fizice</i>	185
§1. Drept subiectiv civil și interes legitim	185
1.1. Drept subiectiv civil – interes indemnizabil	185

1.2. Indemnizarea interesului legitim. Traseu jurisprudențial și doctrinar _____	188
§2. Cerințele interesului indemnizabil – <i>de lege lata</i> _____	190
2.1. Noțiune și reglementare _____	190
2.2. Situații de fapt indemnizate sub genericul interesului _____	194
2.3. Limitele indemnizării interesului _____	196
<i>Secțiunea a 2-a. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de minor sau de persoana care beneficiază de consiliere judiciară sau de tutelă specială (art. 1.372 C. civ.) _____</i>	197
§1. Retrospectiva reglementării. Actuala stare legislativă _____	197
§2. Domeniul de aplicare al art. 1.372 alin. (1) C. civ. _____	204
2.1. Persoanele pentru care se angajează răspunderea _____	204
2.2. Persoanele care răspund _____	206
§3. Fundamentul răspunderii _____	208
§4. Condițiile răspunderii _____	209
4.1. Condițiile generale _____	209
4.2. Condițiile speciale _____	210
§5. Repararea prejudiciului în ipoteze speciale. Exonerări. Acțiunea în regres _____	210
5.1. Ipoteza în care autorul faptei nu are discernământ _____	210
5.2. Cauze de exonerare de răspundere _____	211
5.3. Regresul _____	211
<i>Secțiunea a 3-a. Răspunderea comitenților pentru prepuși _____</i>	212
§1. Terminologie. Condițiile răspunderii _____	212
1.1. Terminologie _____	212
1.2. Condițiile răspunderii comitenților pentru prepuși _____	212
1.3. Fundamentul reparării prejudiciului conform art. 1.373 C. civ. _____	215
1.4. Mecanismul reparării pagubei _____	215
<i>Secțiunea a 4-a. Răspunderea pentru animale/pentru lucruri, în general/pentru ruina edificiului _____</i>	216
§1. Răspunderea pentru animale _____	216
1.1. Sediul materiei. Domeniu de aplicare _____	216
1.2. Fundamentul răspunderii _____	217
§2. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de lucruri, în general _____	218
2.1. Sediul materiei _____	218
2.2. Condițiile răspunderii pentru lucruri, în general. Efecte _____	219
§3. Paza lucrului/paza animalului – condiție specială de angajare a răspunderii _____	221
§4. Răspunderea pentru ruina edificiului _____	222
§5. Alte cazuri de răspundere pentru prejudiciu _____	223
§6. Exonerări _____	223

<i>Secțiunea a 5-a. Răspunderea persoanei juridice pentru prejudiciul cauzat prin fapte ilicite</i>	224
§1. Raporturile cu terții	224
§2. Raporturile dintre persoana juridică și organul de conducere	225
§3. Răspunderea persoanei juridice pentru prejudicii nepatrimoniale	226
Capitolul 3. Repararea prejudiciului	231
<i>Secțiunea 1. Principiile reparării prejudiciului</i>	231
§1. Repararea integrală a prejudiciului	231
1.1. Reglementarea noului Cod civil român	231
1.2. Semnificația și conținutul principiului reparării integrale	232
1.3. Componentele prejudiciului reparabil din perspectiva principiului reparării integrale	235
1.4. Cheltuielile efectuate de victimă pentru evitarea sau pentru limitarea prejudiciului	236
1.5. Pierderea șanse de a obține un avantaj sau de a evita o pagubă	237
1.5.1. Reglementarea pierderii șanse în noul Cod civil român	237
1.5.2. Noțiune, trăsături caracteristice ale prejudiciului care constă în pierderea șanse	238
1.5.3. Evaluarea șanse pierdute	240
§2. Repararea în natură a prejudiciului	241
2.1. Noțiune. Sediul materiei	241
2.2. Stabilirea despăgubirilor	242
<i>Secțiunea a 2-a. Formele prejudiciilor civile. Formele reparației</i>	243
§1. Aspecte de terminologie	243
§2. Clasificări ale prejudiciilor civile	244
2.1. Prejudiciu material, prejudiciu nepatrimonial	244
2.1.1. Prejudiciul material	244
2.1.2. Prejudiciul nepatrimonial	246
2.1.2.1. Noțiune	246
2.1.2.2. Delimitări	249
2.2. Prejudiciu cauzat patrimoniului, prejudiciu cauzat persoanei	251
2.2.1. Delimitări	251
2.2.2. Componente	252
2.2.3. Cheltuielile efectuate pentru limitarea sau pentru evitarea prejudiciului	253
2.2.4. Obligația de a diminua prejudiciul sau de a evita agravarea prejudiciului	254
2.2.4.1. Documente internaționale. Legislație națională	254
2.2.4.2. Practică judiciară	255
2.3. Prejudiciu material, prejudiciu corporal, prejudiciu moral	256
2.3.1. Prejudiciu patrimonial – prejudiciu nepatrimonial	256
2.3.2. Prejudiciu material, prejudiciu corporal, prejudiciu moral	256

2.3.3. Prevederile noului Cod civil român	260
2.3.4. Problema baremizării în materia prejudiciului corporal	260
2.3.5. Varietățile prejudiciului corporal	263
2.4. Alte clasificări ale prejudiciilor	266
2.4.1. Prejudiciu extracontractual, prejudiciu contractual	266
2.4.2. Prejudiciu individual, prejudiciu colectiv, prejudiciu în masă	266
2.4.3. Prejudicii instantanee, prejudicii succesive	267
2.4.4. Prejudiciu previzibil, prejudiciu imprevizibil	268
2.4.5. Alte clasificări	268
§3. Formele reparației	268
3.1. Obiectul reparației	268
3.2. Răspunderea solidară și raporturile între debitori. Regresul	269
3.3. Formele reparației	270
3.3.1. Repararea în natură – principiu al reparării pagubei	270
3.3.2. Repararea prin echivalent (echivalența pagubă – indemnizație)	271
3.3.2.1. Modalitățile de plată	271
3.3.2.2. Stabilirea despăgubirii prin acordul părților	271
3.3.2.3. Acordul părților consemnat în hotărârea de expedient	272
3.3.2.4. Prestațiile periodice	273
3.3.2.5. Data evaluării prejudiciului	275
<i>Secțiunea a 3-a. Prejudiciul în prezența cauzelor justificative</i>	276
§1. Legitima apărare	276
1.1. Noțiune, condiții	276
1.2. Repararea prejudiciului conform art. 1.360 alin. (2) și art. 1.362 C. civ.	278
§2. Starea de necesitate	280
2.1. Noțiune	281
2.2. Condiții	281
§3. Divulgarea secretului comercial	283
3.1. Secretul comercial – cauză exoneratoare de răspundere în noul Cod civil	283
3.2. <i>De lege ferenda</i>	284
§4. Îndeplinirea unei activități impuse ori permise de lege sau executarea ordinului superiorului	287
§5. Exercițiul drepturilor subiective	288
5.1. <i>Neminem laedit qui suo jure utitur</i>	288
5.2. Exercițiul dreptului subiectiv	289
5.3. Abuzul de drept – graniță a exercițiului dreptului subiectiv	291
§6. Consimțământul victimei. Problema acceptării riscurilor	291
6.1. Consimțământul victimei	291
6.1.1. Prejudiciile cauzate bunurilor	292
6.1.1.1. Clauzele de excludere a răspunderii civile	292

6.1.1.2. Clauzele care limitează răspunderea	293
6.1.2. Prejudiciile cauzate integrității fizice sau psihice ori sănătății	293
6.1.2.1. Regula	293
6.1.2.2. Excepții de la regula statuată în art. 1.355 alin. (3)	
C. civ.	294
6.1.3. Domeniul medical	294
6.1.3.1. Consimțământul – condiție a evitării malpraxisului	294
6.1.3.2. Obligația de informare – condiție prealabilă exprimării consimțământului pacientului. Obiectul informării medicale	296
6.1.4. Activitățile sportive	297
6.2. Acceptarea riscurilor	298
6.2.1. Semnificații	298
6.2.2. Arie de aplicare	298
§7. Forța majoră și cazul fortuit	299
7.1. Preliminarii	299
7.2. Forța majoră	301
7.3. Cazul fortuit	304
§8. Fapta victimei sau fapta terțului	305
§9. Anunțuri privitoare la răspundere	306
Capitolul 4. Răspunderea civilă contractuală	308
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Condiții</i>	308
§1. Considerații privind noțiunea de răspundere civilă contractuală	308
§2. Condițiile răspunderii civile contractuale	309
2.1. Fapta ilicită	309
2.2. Prejudiciul	309
2.3. Raportul de cauzalitate	313
2.4. Vinovăția	313
<i>Secțiunea a 2-a. Daunele-interese</i>	315
§1. Noțiune, clasificare	315
§2. Evaluarea daunelor-interese	315
2.1. Evaluarea judiciară	316
2.2. Evaluarea convențională	317
2.2.1. Clauza penală (art. 1.538-1.543 C. civ.)	317
2.2.2. Clauza de arvună	319
2.3. Evaluarea legală	319
<i>Secțiunea a 3-a. Punerea în întârziere a debitorului</i>	320
§1. Noțiune. Modalități de punere în întârziere	320
§2. Punerea de drept în întârziere	321
§3. Efectele punerii în întârziere	321
<i>Secțiunea a 4-a. Convenții de modificare a răspunderii contractuale</i>	322

Capitolul 5. Dreptul de gaj general al creditorilor. Garanțiile obligațiilor.

Cauzele de preferință	323
<i>Secțiunea 1. Dreptul de gaj general al creditorilor</i>	323
§1. Noțiune	323
§2. Gajul general – garanție generală a creditorilor	323
§3. Gajul general – garanție specializată	324
<i>Secțiunea a 2-a. Garanțiile generale ale obligațiilor</i>	325
§1. Acțiunea oblică	325
1.1. Noțiune, justificare	325
1.2. Domeniul de aplicare	325
1.3. Condițiile acțiunii oblice	326
1.4. Efectele acțiunii oblice	327
§2. Acțiunea revocatorie (pauliană)	328
2.1. Noțiune, natură juridică	328
2.2. Actele care pot fi revocate prin acțiunea pauliană	329
2.3. Condițiile acțiunii pauliene	329
2.4. Efectele acțiunii revocatorii	330
<i>Secțiunea a 3-a. Garanțiile personale</i>	331
§1. Fideiusiunea	331
1.1. Noțiune, feluri	331
1.1.1. Noțiune	331
1.1.2. Felurile fideiusiunii	331
1.2. Caractere juridice	332
1.3. Condiții cu privire la persoana fideiusorului	334
1.4. Efectele fideiusiunii	335
1.5. Încetarea fideiusiunii	338
§2. Scrisoarea de garanție	339
§3. Scrisoarea de confort	340
<i>Secțiunea a 4-a. Cauzele de preferință</i>	341
§1. Privilegiile	341
1.1. Definire, natură, caractere juridice	341
1.1.1. Definiție, natură juridică	341
1.1.2. Caracterele privilegiilor	342
1.2. Clasificarea privilegiilor	342
1.3. Concursul cauzelor de preferință	342
1.3.1. Regulile concursului	342
1.4. Stingerea privilegiilor	343
§2. Ipoteca	343
2.1. Dreptul de ipotecă – noțiune, natură și caractere juridice	343
2.1.1. Noțiune	343
2.1.2. Natura juridică	344
2.1.2. Caracterele ipotecii	344
2.2. Varietăți de ipoteci	345

2.3. Constituirea și publicitatea ipotecii	347
2.3.1. Constituirea ipotecii	347
2.3.2. Formele de publicitate	348
2.4. Efectele și stingerea dreptului de ipotecă	348
2.4.1. Efectele ipotecii	348
2.4.2. Stingerea ipotecii	349
§3. Gajul	350
3.1. Reglementare, precizări terminologice. Tipuri de gaj	350
3.2. Noțiunea și caracterele juridice ale contractului de gaj	351
3.3. Constituirea și efectele gajului	352
3.3.1. Constituirea gajului	352
3.3.1.1. Condiții privind părțile contractante	352
3.3.1.2. Condiții care privesc bunul gajat	352
3.3.1.3. Publicitatea gajului	353
3.3.2. Efectele gajului	353
3.3.2.1. Drepturile creditorului gajist	354
3.3.2.2. Obligațiile creditorului gajist	354
3.3.2.3. Drepturile debitorului	355
3.3.2.3. Obligațiile debitorului	355
3.4. Executarea și stingerea gajului	355
3.4.1. Executarea gajului	355
3.4.2. Stingerea gajului	355
§4. Dreptul de retenție	356
4.1. Considerații privind dreptul de retenție	356
4.2. Caracterele dreptului de retenție	357
4.3. Opozabilitatea și stingerea dreptului de retenție	358

PARTEA A V-A. MODALITĂȚILE OBLIGAȚIILOR. CIRCUITUL OBLIGAȚIILOR 359

Capitolul 1. Modalitățile obligațiilor. Obligațiile complexe 359

Secțiunea 1. Modalitățile obligațiilor 359

§1. Modalitățile obligațiilor. Dispoziții generale	359
§2. Condiția	359
2.1. Noțiune	359
2.2. Clasificare	360
2.3. Efectele condiției	360
2.4. Constatarea îndeplinirii condiției	361
§3. Termenul	362
3.1. Obligația afectată de termen	362
3.1.1. Definiție	362
3.1.2. Nerealizarea evenimentului	362
3.2. Categoriile de termene	363
3.2.1. Categoriile de termene în noul Cod civil	363
3.2.1.1. Termen suspensiv, termen extinctiv	363

3.2.1.2. Termen stabilit de părți, termen stabilit de instanță, termen prevăzut de lege _____	365
3.2.1.3. Termenul de grație _____	365
3.2.2. Clasificări în doctrină _____	366
3.3. Stabilirea judiciară a termenului _____	367
3.3.1. Reglementare _____	367
3.3.2. Aplicații particulare _____	367
3.4. Beneficiul termenului _____	368
3.5. Decăderea din beneficiul termenului _____	369
3.5.1. Noțiune, reglementare _____	369
3.5.2. Ipoteze legale de decădere din beneficiul termenului _____	370
3.5.3. Inopozabilitatea decăderii din termen _____	372
3.6. Exigibilitatea anticipată _____	373
<i>Secțiunea a 2-a. Obligațiile complexe</i> _____	374
§1. Obligațiile alternative _____	374
1.1. Noțiune _____	374
1.2. Efectele obligațiilor alternative _____	374
1.2.1. Dacă alegerea aparține debitorului, obligația facultativă produce următoarele efecte _____	374
1.2.2. În cazul în care creditorul este cel îndreptățit să aleagă, efectele obligației alternative sunt diferite (art. 1.465 C. civ.) _____	375
§2. Obligațiile facultative _____	375
2.1. Noțiune _____	375
2.2. Efecte _____	375
§3. Obligații divizibile _____	376
3.1. Noțiune _____	376
3.2. Regim juridic _____	376
§4. Obligațiile indivizibile – excepție de la divizibilitate _____	376
4.1. Noțiune, reglementare _____	376
4.2. Efectele obligațiilor indivizibile _____	377
§5. Obligațiile solidare – excepție de la divizibilitate _____	378
5.1. Solidaritatea – excepție de la divizibilitatea obligațiilor _____	378
5.2. Solidaritatea activă _____	378
5.3. Solidaritatea pasivă _____	379
Capitolul 2. Transmiterea, transformarea și stingerea obligațiilor _____	381
<i>Secțiunea 1. Transmiterea și transformarea obligațiilor</i> _____	<i>381</i>
§1. Cesiunea de creanță _____	381
2.1. Noțiune, obiect _____	381
2.1.1. Definiție _____	381
2.1.2. Creanțe care pot fi cesionate. Creanțe excluse _____	381
2.1.3. Tipuri de cesiune de creanță _____	382
2.2. Condițiile cesiunii de creanță _____	382

2.3. Efectele cesiunii de creanță între părți	383
2.3.1. Efectul translativ al cesiunii	383
2.3.2. Garanțiile datorate de cedent	384
2.4. Efectele cesiunii cu privire la terți	384
2.4.1. Efecte cu privire la debitorul cedat	384
2.4.2. Efecte cu privire la alți cesionari ai aceleiași creanțe	385
2.4.3. Efecte cu privire la creditorii cedentului	385
2.4.4. Efecte între cesionar și debitorul cedat	386
§2. Subrogația	386
2.1. Noțiune, sediul materiei. Tipuri de subrogație	386
2.1.1. Izvoarele subrogației	386
2.1.2. Tipuri de subrogație	387
2.1.3. Subrogația legală	388
2.2. Efectele subrogației (art. 1.597 C. civ.)	388
§3. Preluarea de datorie	389
3.1. Noțiune	389
3.2. Modalitățile și efectele preluării de datorie. Ineficacitatea preluării datoriei	389
§4. Novația	390
4.1. Noțiune	390
4.2. Condițiile novației	391
4.2.1. Succesiunea a două obligații diferite	391
4.2.2. Intenția de a nova	392
4.3. Efectele novației	392
<i>Secțiunea a 2-a. Modurile de stingere a obligațiilor</i>	393
§1. Considerații privind mijloacele de stingere a obligațiilor	393
§2. Plata	394
2.1. Definiție. Temeiul plății	394
2.1.1. Definiție	394
2.1.2. Temeiul plății	395
2.2. Condițiile plății	396
2.2.1. Diligența cerută în efectuarea plății	396
2.2.2. Indivizibilitatea plății	398
2.2.3. Locul plății	399
2.2.4. Data plății	400
2.3. Cheltuielile plății	402
§3. Subiectele plății. Imputația plății	403
3.1. Subiectele plății	403
3.1.1. Persoanele care pot face plata	403
3.1.2. Persoanele care pot primi plata	405
3.1.3. Plata făcută unui terț	406
3.1.4. Plata făcută unui creditor aparent	407

3.2. Imputația plății	408
3.2.1. Codul civil de la 1865	408
3.2.2. Noua reglementare a imputației plății	409
3.2.2.1. Imputația convențională	409
3.2.2.2. Imputația unilaterală	409
3.2.2.3. Imputația legală	411
§4. Compensația	412
4.1. Noțiunea și utilitatea practică a compensației	412
4.2. Compensația legală	413
4.2.1. Generalități	413
4.2.2. Creanțe ce pot fi compensate	413
4.2.3. Cazuri în care nu operează compensația legală	413
4.2.4. Efectele compensației legale	414
4.3. Compensația convențională	414
4.4. Compensația judiciară	414
§5. Confuziunea	414
5.1. Noțiune	414
5.2. Efectele confuziunii	415
§1. Darea în plată	415
1.1. Noțiune și reglementare	415
1.2. Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite	417
§7. Imposibilitatea fortuită de executare a obligațiilor	419
7.1. Noțiune	419
7.2. Condițiile și efectele imposibilității fortuite de executare	420

BIBLIOGRAFIE	421
---------------------	------------